

Obisk Prešernove hiše v Kranju

1

Vstopnica je
danes brezplačna.

Stojimo pred hišo, v kateri je Prešeren
živel od jeseni leta 1846 do smrti.
Vstopimo!

2

V pritličju hiše je bila v Prešernovem času kavarna,
danes pa je galerija. Zgornji desni dve okni gle-
data iz Prešernove spalnice, levo okno pa iz sobe
pesnikove sestre Katre.

Le zakaj se je Prešeren odločil za selitev iz Ljubljane v Kranj?

Vemo, da je bil po
izobrazbi doktor prava.
V Ljubljani je bil v
službi v odvetniški pisarni
svojega prijatelja.
Želel pa je postati
samostojen odvetnik, kar
mu je takratna oblast
dovolila šele leta 1946.
Svojo pisarno je
odprl v Kranju, zato se je
jeseni tega leta preselil v
prestonico Gorenjske.
V najem je vzel prostore
v prvem nadstropju hiše,
pred katero stojimo.

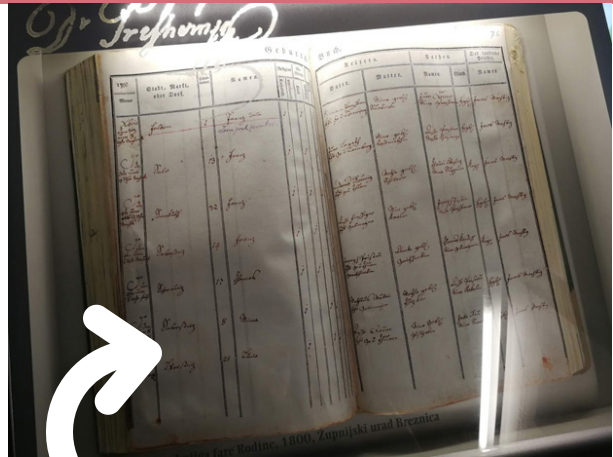

V prvem prostoru stanovanja je bila kuhinja.

Kakšna je bila v Prešernovem času, žal ne vemo prav podrobno. Zelo dobro pa vemo, kdo je v njej preživel veliko časa. To je bila pesnikova sestra Katra, ki jo je pripeljal s seboj, da mu je gospodinjala.

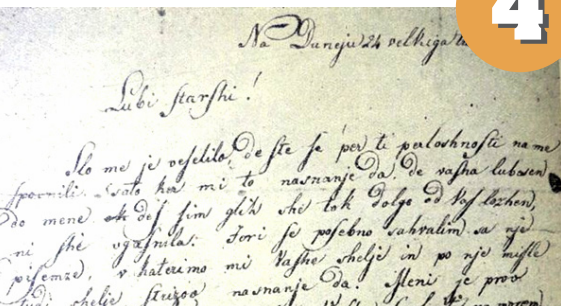
V »kuhinji« prikazujemo dokumente iz pesnikove mladosti.

3

Tole, kar gledate, je vpis v krstno knjigo. Sprašujete, zakaj ga ne znate prebrati? Pisava, ki so jo uporabljali, se imenuje gotica in se od naše latinice zelo razlikuje.

4

Na Dunaju, 24. velikega travna 1824

Lubi starši!

Zlo me je veselilo, da ste se per
ti perložnosti na me spovnili,
zato ker mi to naznanje da,
de vaša lubezen do mene,
de sim glih že tok dolgo
od Vas ločen, ni še vgasnila.
Jeri se posebno zahvalim...

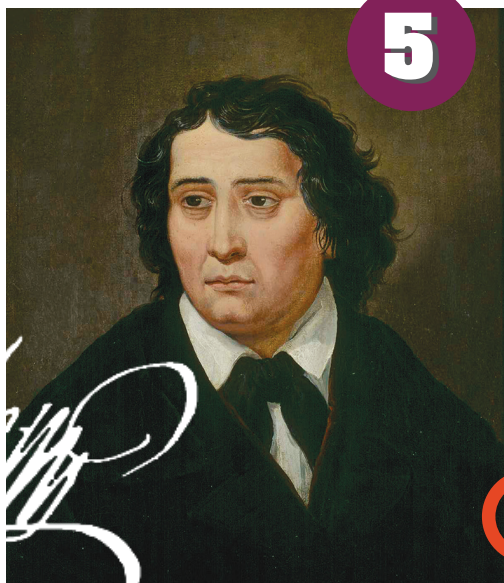
Oglejte si pismo, ki ga je leta 1824 Prešeren po-
slal domov v Vrbo.

V njem spoštljivo, pa vendar zelo odločno pove,
da se je dokončno odločil za študij prava.
Pesnikova mati in strici so namreč želeli, da bi
France postal duhovnik.

Na steni "kuhinje" je dobil prostor
najbolj znan Prešernov portret.
Naslikan je bil kmalu po Prešernovi
smrti, saj v času življenja pesnika ni
naslikal nihče.
Brez tega portreta danes ne bi
poznali pesnikove podobe.

Dr. Prešeren

5

6

Gremo v Katrino sobo.

Poglejte poslikane stene in strop! Verjetno se strinjate, da je to zelo lepo meščansko stanovanje.

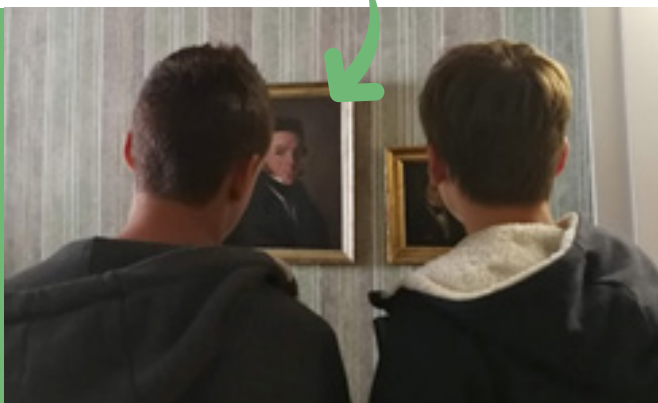
V tej sobi prikazujemo pesnikovo življenje in delo v obdobju, ki ga je preživel v Ljubljani.

To je čas, ko je napisal večino pesmi in jih tudi objavljal.

7

Oglejte si portreta na steni!

Andrej Smole in Matija Čop – najtesnejša Prešernova prijatelja sta bila v času pesnikovega življenja v Kranju že pokojna.

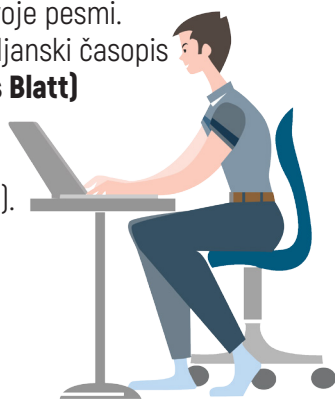
8

V vitrinah si lahko oledamo, kje vse je Prešeren objavljajl svoje pesmi.

12. januarja 1827 ljubljanski časopis **Ilirski list (Illyriches Blatt)**

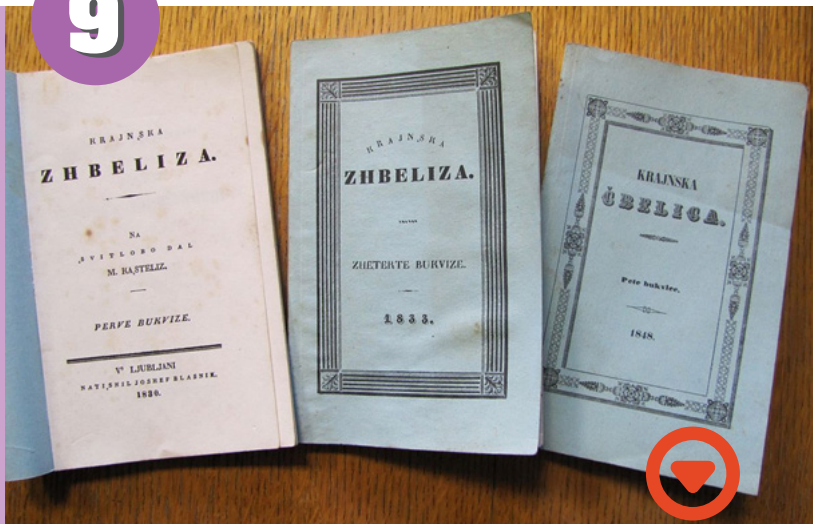
objavi prvo Prešernovo pesem, Dekletom (Dekelcam).

V tem času je bil pesnik še na Dunaju.

9

Leta 1830 izide prvi zvezek **Kranjske čbelice**, v katerem so objavljeni prevod Lenore, balada Povodni mož in Slovo od mladosti.

10

Krst pri Savici že poznate. Pesnitev je Prešeren napisal po tragični smrti prijatelja Čopa, leta 1835. Oglej si ilustracijo Hinka Smrekarja. Kateri dogodek iz Uvoda predstavlja risba? Črtomirova vojska je obkoljena v utrdbi Ajdovski gradec. Ilustracija prikazuje Črtomirov govor pred odločilnim bojem.

NAZVEČ · SVETA · OTROKOM · SLISI · SLAVE !!
TJE · ROMO · NASLI · POT · KZER · NJE · SINOV
SI · PROSTI · VOLJO · VERO · IN · POSTAVE ·

11

Zdaj pa v osrednjo sobo v Prešernovem spominskem muzeju! Opremljena je s prav tistim pohištvom, ki ga je v stanovanju uporabljal pesnik. Tudi stene in strop so poslikani tako kot v pesnikovem času.

12

Na tej postelji je pesnik umrl na dan, ki ga vsi dobro poznate. Bil je četrtek, ura je bila osem zjutraj.

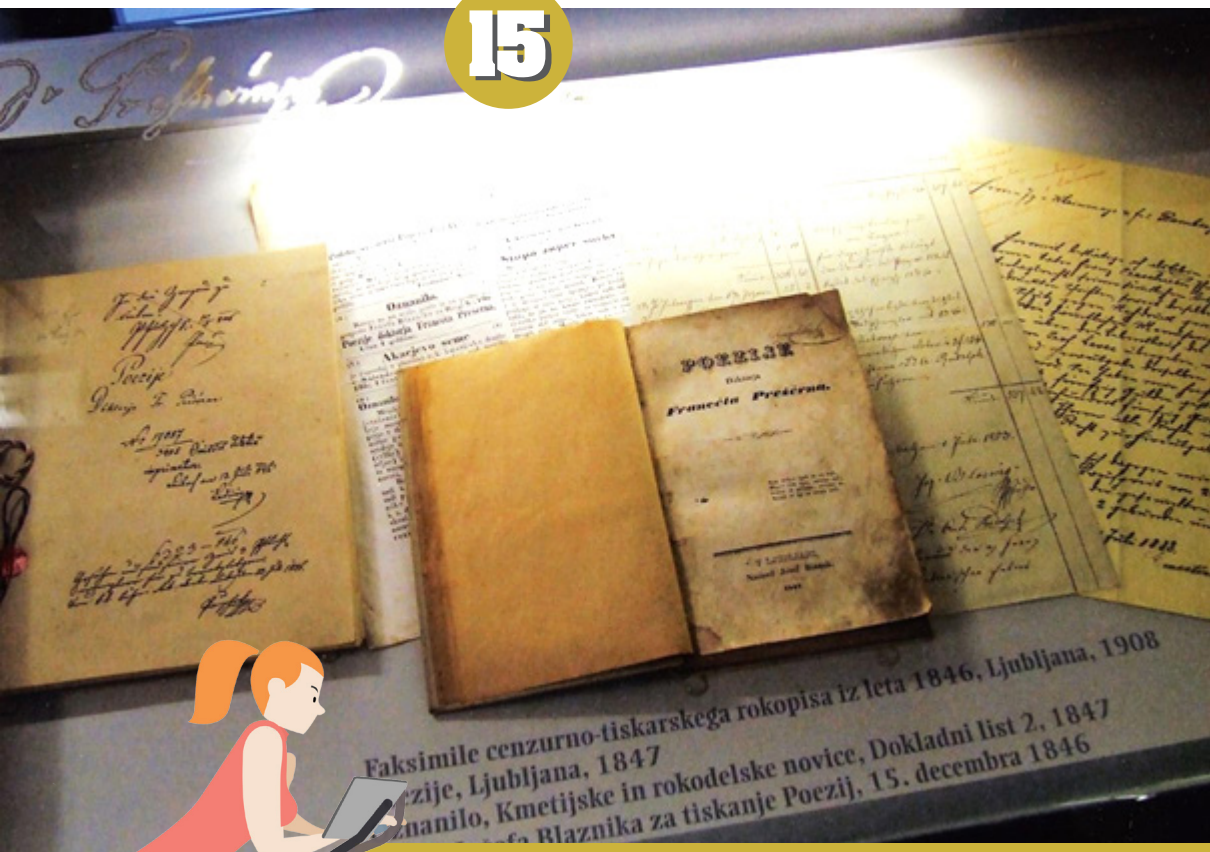
Smo že povedali, da je
s Katro in Francetom
živel še nekdo?
Dvajsetletnega
Andreja Rudolfa,
nezakonskega sina
Andreja Smoleta, je
Prešeren zaposlil
kot pisarja.
Pa še sobico mu je dal.
Gremo pogledat.

14

Soba seveda ni več opremljena kot tedaj.
Vidimo pa veliko knjig! Je vse te knjige dal natisniti
Prešeren? Ne. Tista edina njegova se skriva nekje
zadaj. V vitrinah pa so razstavljeni prevodi Prešernovih
pesmi, uglasbene Prešernove pesmi in posmrtni izdaje
poezij.

15

Faksimile cenzurno-tiskarskega rokopisa iz leta 1846, Ljubljana, 1908
Poezije, Ljubljana, 1847
Znanilo, Kmetijske in rokodelske novice, Dokladni list 2, 1847
Raznika za tiskanje Poezij, 15. decembra 1846

Tu pa vidimo uresničitev verjetno največje Prešernove
želje: da bi njegove pesmi izšle v knjigi. Zakaj je bilo to
tako zapleteno? Saj veste, da smo Slovenci takrat živeli
v strogi Avstrijski monarhiji. Besedo »cenzura«
pa dobro poznamo. No, Prešeren je le dobil
dovoljenje za natis poezij. Zanimivo je, da se mu je ta
želja uresničila na isti dan, kot želja po samostojni
odvetniški pisarni. Še v istem letu, v decembru 1846,
so bile poezije natisnjene, toda z letnico 1847.
Ohranil se je celo račun, ki ga je pesniku izdal tiskar!

16

Ostane nam le še ogled
odvetniške pisarne.
Prav na tem stolu in za to
mizo je sedel dr. France
Prešeren, ko je opravljal
svoje delo. Kot prvi in tedaj
edini odvetnik v Kranju, ga
je imel zelo veliko.

Tole pa je ohranjen Prešernov odvetniški spis.
V tem času so že poznali kovinska peresa.
Mnogi, predvsem dijaki, pa so za pisanje še
vedno uporabljali gosja peresa.
V naslednjih dneh vas bomo povabili na
delavnico pisanja z gosjimi peresi.
Čas je za odmor, potem pa se bomo
sprehodili še do Prešernovega groba.

